

BRUKS- OG VEDLIKEHOLDSVEILEDNING FOR TILHENGER

tikitilhenger.no

FORORD

Gratulerer med kjøp av ny tilhenger!

For lang levetid og trygg bruk av tilhengeren bør du før første gangs bruk gjøre deg kjent med hele innholdet i denne veiledningen. Vær spesielt oppmerksom på avsnitt som er merket med symbolet ettersom de er særlig viktige for sikkerheten.

Ta vare på veiledningen gjennom hele tilhengerens levetid! Skulle du ha spørsmål som denne veiledningen ikke gir svar på, ta kontakt med vår salgsrepresentasjon eller med din forhandler.

Takk for at du valgte TIKI!

TIKI salgsrepresentasjon

+47 69327127

firmapost@tikitilhenger.no

www.tikitilhenger.no

1. VIKTIGE BEGREPER

Totalvekt – Hengerens største tillatte vekt inklusive tilleggsutstyr og last. Angitt i vognkortet.

Egenvekt – Vekten på hengeren uten last. Angitt i vognkortet.

Kuletrykk – Tilhengeren og lastens vekt på kjøretøyets hengerfeste.

Aktuell vekt – hengerens vekt på et konkret tidspunkt inklusive tilleggsutstyr og last.

Tilhengerens kjøretøygruppe – tilhengerens kjøretøygruppe fastsettes på grunnlag av vekten som hviler på veibanen gjennom dekkene. Ved fastsettelse av kjøretøygruppe tas det ikke hensyn til kuletrykk. Klassifiseringen er angitt i vognkortet.

Kategori O₁ – vekt fra hjulene mot veibanen maks 750 kg.

Kategori O₂ – vekt fra hjulene mot veibanen maks 3500 kg.

EF-typegodkjenning (CoC) – EF-typegodkjenning dokumenterer at tilhengeren **ved produksjonstidspunktet** oppfyller alle gjeldende tekniske krav i EU. Alle serieproduserte TIKI tilhengere leveres med EF-typegodkjenning.

2. REGISTRERING, FØRERRETT, ANDRE LOVKRAV

Tilhenger som skal benyttes på ordinær vei bør ved første mulighet registreres i landet den befinner seg i. Registrering på et senere tidspunkt kan være problematisk på grunn av endringer i tekniske krav. For registrering kreves det EF-typegodkjenning og kjøpsdokument.

Påse at føreren har nødvendig førerkortklasse for å kunne føre det konkrete vogntoget.

Følg i tillegg krav i ditt oppholdsland hva angår:

- Bruk av vinterdekk
- Krav til periodisk kjøretøykontroll
- Maksimalt mål for last

Kravene for bruk av tilhenger kan forandre seg over tid. Skaff deg oppdatert informasjon fra ditt lands Vegvesen.

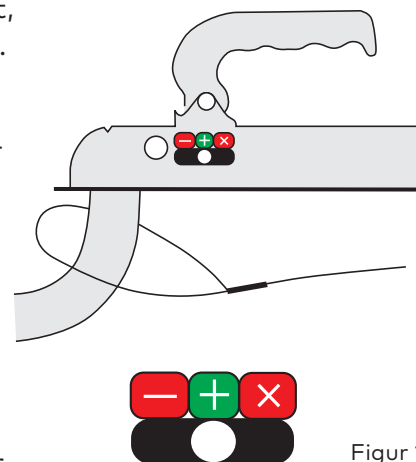
3. BRUK AV TILHENGEREN

3.1. Tilkopling av hengeren

Korrekt høyde for hengerfestet på trekkvognen (fra sentrum av kule til veibanen) burde for en bil lastet med passasjerer og bagasje være i området 350...420 mm.

⚠ For tilkopling, kjør bilen foran hengeren, så nær kulekoplingen som mulig for å unngå å trekke en tung henger nærmere bilen. Prøver du å trekke en tyngre tilhenger for hånd kan det være problematisk å få stanset den, med fare for å skade deg selv eller bilen.

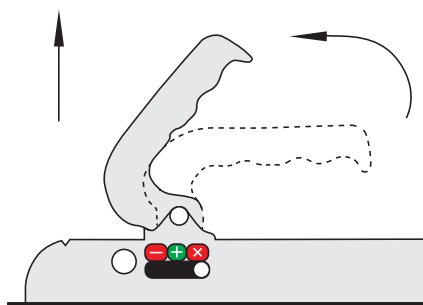
1. Løft opp kulekoplingen etter håndtaket over kule på tilhengerfestet, slik at kulekoplingen er i full kontakt med kule. Bruk om mulig støttehjulet.
2. Legg sikkerhetswiren for kulekoplingen over hengerfestet. For hengere med brems, fest nødbremswiren til kjøretøyet.
3. Senk kulekoplingen over kule på hengerfestet og skyv den nedover inntil koplingen låser seg automatisk.
4. I låst stilling skal indikatoren på kulekoplingen være på det grønne merket (se figur 1). Prøv å løfte kulekoplingen for å sikre at den er låst over kule.
5. Sveiv støttehjulet oppover med sveiven og påse at hjulet sitter i sporet som låser det. Løsne L-bolten som holder støttehjulet i braketten, dra hjulet oppover til øverste posisjon og fest det på nytt med bolten.
6. Kople støpselet til bilen. Kontroller at lysene på tilhengeren fungerer.

Figur 1

3.2. Frakopling av hengeren

1. For å kople fra hengeren, løs ut låsen på kulekoplingen og dra håndtaket oppover for å frigjøre hengeren fra kulen på hengerfestet (se fi gur 2). Støttehjulet kan benyttes for enklere løfting.
2. Fjern sikkerhetswiren fra hengerfestet. For hengere med brems, løsne nødbremswiren fra kjøretøyet.
3. Kople støpselet fra bilen. Trekk i støpselet, ikke ledningen!
4. Sett på bremsene på hengeren eller bruk hjulklosser for å unngå uønskede bevegelser på hengeren.

NB! Støttehjulet er ikke beregnet på flytting av henger med last og er kun tenkt som hjelpemiddel ved til- og frakopling av hengeren. Henger med last må kun flyttes tilkoplett trekkvogn.

Figur 2

3.3. Lasting av hengeren

 Før hengeren lastes er det brukerens ansvar å beregne vekten av lasten og unngå overlast!

Materialer med høy egenvekt, slik som murstein, sand osv., er svært tungt selv ved relativt lite volum, og dette gjør det enkelt å overlaste hengeren. Overlastning er en fare for trafikksikkerheten og skader tilhengerens bærekonstruksjon og mange andre komponenter. En overlaster henger kan bli umulig å styre.

Dersom det er montert tilleggsutstyr på hengeren (for eksempel plastlokk, forhøyningskarmer, reservehjul osv.) må også vekten av dette regnes med til vekten av lasten.

NB! Lastens vekt må ikke overstige hengerens bæreevne!

Hengerens bæreevne finner du slik:

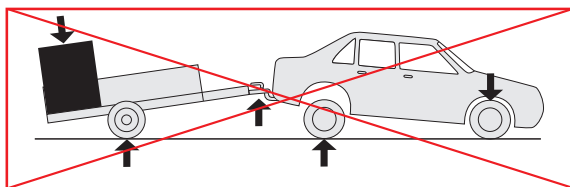
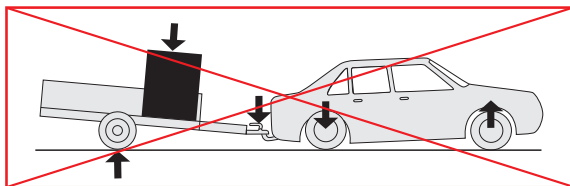
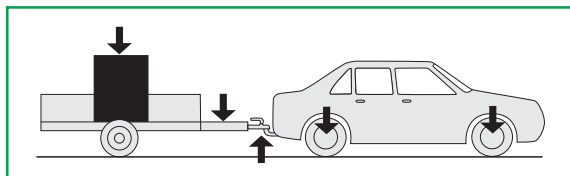
$$\text{Bæreevne} = \text{Totalvekt} - \text{Egenvekt}$$

(se punkt 1)

Før du begynner å kjøre med last må du sjekke at du ikke overstiger maksimal tillatt totalvekt for henger ifølge produsenten av kjøretøyet. Dette er angitt i kjøretøyets vognkort.

3.4. Lasting og plassering av last

⚠ Hengeren må kun lastes etter å ha blitt koplet til hengerfestet, og kjøretøyet må ha håndbrekket på!

Figur 3

På grunn av konstruksjonen av varehengere med tipp vil ikke håndbrekket virke ved bruk av tipp-funksjonen. Bruk da hjulklosser for å påse at hengeren står trygt.

Plasser lastens tyngdepunkt over hengerens hjulaksling eller så nær som mulig. For hengere med flere akslinger plasseres lastens tyngdepunkt midt mellom den fremre og bakre akslingen.

Når du fordeler lasten må du passe på at lasten som hviler på kulekoplingen ikke overstiger 10% av hengerens totalvekt og ikke overstiger vekten angitt med "S"-verdien på kulekoplingen. Samtidig må ikke vekten som virker på hengerfestet være negativ (se fi gur 3).

Følg tillatte mål for transport av last i veitrafikken. Mer informasjon får du ved å henvende deg til ditt lands vegvesen.

3.5. Sikring av last

 Lasten på hengeren må være sikret for å unngå at den beveger seg under transport.

Ved transport av gjenstander, fest dem med spennbånd til hengerens festeøyne for lastsikring. Bruk lastestropper/spennbånd som er egnet for lastens vekt. Styrken på spennbåndene står oppført i produktdataene for båndet. Bruk kun spennbånd som har leselige data og som er uten skader eller knuter.

Ved løse materialer (sand, singel osv.) som ikke kan sikres med spennbånd er det anbefalt å dekke dem til med en presenning eller å kjøre med lavere fart for å forebygge farlige situasjoner.

3.6. Før du begynner å kjøre

Før første tur med hengeren:

 Stram hjulboltene med 95 Nm moment. Ettertrekk på nytt etter den første turen.

Før du begynner på turen, sjekk alltid at:

- Kulekoplingen er skikkelig låst over kula på hengerfestet (se punkt 3.1) og at sikkerhetswiren eller bremsewiren (for hengere med brems) er koplet til.
- Alle lys på hengeren fungerer korrekt.
- Dekktrykket i dekkene på hengeren er jevnt og i området 80...100% av angitt maksimaltrykk for dekket.
- Mønsterdybde på dekkene er i henhold til kravene.
- Lasten er forsvarlig sikret.
- Karmer, forhøyningskarmer og annet tilleggsutstyr er festet.
- Støttehjulet er løftet til øverste stilling og sikret.
- Håndbremsen er løsnet (for hengere med brems).

3.7. Under kjøring

Ta hensyn til lastens ytre mål. En utstikkende last krever mer plass for å manøvrere.

Velg egnet hastighet avhengig av tyngden på lasten og vei- og føreforholdene. Reduser hastigheten når hengeren er full-lastet og når du kjører på ujevn eller svingete vei.

Når du parkerer eller stanser ved veikanten på trafikkert vei:

Av sikkerhetsgrunner må baklemmen, om den åpnes, tas av hengeren for å unngå tildekking av baklyset. Tildekte baklys kan gjøre tilhengeren mindre synlig for andre trafikanter.

3.8. Etter turen

- Sett støpselet i holderen eller plasser det på en måte som hindrer ansamling av regnvann.
- Parker hengeren på et plant underlag. Sett på håndbrekket. Dersom hengeren skal stå lenger enn et par dager, benytt hjulklosser og løsne håndbrekket (hengere med brems).
- **Dersom hengeren er skitten eller har vært i kontakt med veisalt om vinteren, skyll straks av hengeren med vann.**

3.9. Tilleggsutstyr

Plastlokk og kapell

Plastlokk eller kapell bidrar til å holde regnvann og snø unna lasten. På grunn av hengerens tekniske konstruksjon gjør det likevel ikke hengeren helt vann- eller støvsikker.

Plastkaas hoia avatuna ainult koorma peale ja maha laadimise ajal.

 Plastlokket skal kun være åpent ved lasting og lossing av hengeren. For trygg lasting, lås det åpne lokket med vindlåsen! Å kjøre med lokket åpent er farlig og derfor strengt forbudt! Under turen skal plastlokket være lukket og låst til kassen med låsebeslagene. Fest ved å føre reilen på låsebeslaget inn i riktig spor.

For kapell, bruk presenningsbøyler for å støtte det opp. Et kapell uten tilstrekkelig støtte kan samle en stor mengde regn- eller smeltevann, og dette kan ødelegge kapellet og lasten. Benytt gummitrikker på alle festeknappene. Når kapellet er godt nok strammet til, beveger det seg mindre i vinden og har dermed lengre levetid. Fjern snølag over 10 centimeter fra plastlokket eller kapellet.

Plastlokket eller kapellet egner seg ikke for sikring av gjenstander. Lasten må alltid sikres med korrekte stropper/spennbånd til festeøyne!

Aerodynamikken på en tilhenger med plastlokk eller kapell påvirkes av formen på trekkbilen, hastigheten og lastens vekt.

Tippskrue

Tippskruen har en angitt bæreevne. Ikke overstig tippskruens bæreevne ved lasting av hengeren.

3.10. Tilleggsinformasjon ved bruk av båthenger

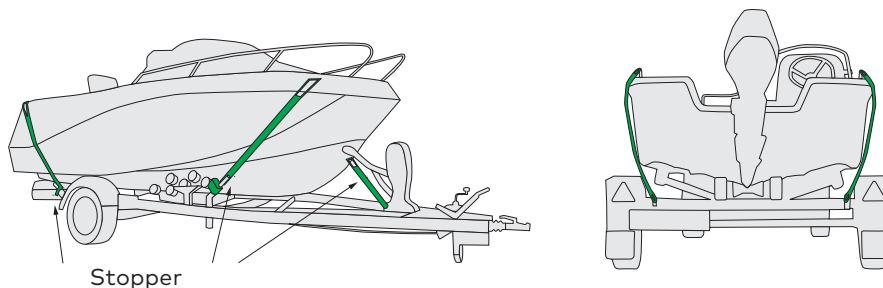
- På båthengere er kjølruller og baug- og sidestøtter montert med sikte på å være så universelle som mulig, men passer ikke nødvendigvis alle båtformer. De kan ofte justeres for å tilpasses de forskjellige skrogtypene. Trenger du en spesielløsning, spør din TIKI-forhandler om hvilke muligheter som finnes.
- Reguler vinsjtårnet til egnet sted i forhold til båten for å sikre riktig plassering av tyngdepunktet for lasten (se punkt 3.5.).
- Kople fra støpselet før sjøsetting med hengeren. Pass på at ikke lysene på hengeren kommer i kontakt med vann (med unntak av lys klasset med IP67 eller høyere IP-klassifisering).
- Pass på at båndet eller wiren på vinsjen er uten skader. Ikke overstig trekkeevnen angitt på vinsjen!
- Still inn høyden på de regulerbare kjølrullene slik at kjølen på båten støtter seg på kjølrullene.
- Sjøvann kan skade bremseklossene på en henger med brems. Dersom du må kjøre ned i vann med hjulnavene, må bremsesystemet etter bruk av hengeren skylles med rent ferskvann gjennom skylleåpningene i hjulnavet. Vi anbefaler å bruke det monterbare vaskesystemet som er tilgjengelig som tilleggsutstyr.
- Ved parkering av en henger med vått bremsesystem, bruk hjulklosser, ikke håndbrems.

Festing av båten under kjøring

⚠ Båten må festes til hengeren både i lengde- og sideretningen!

- Fest bakenden av båten fra begge sider med separate spennbånd til festeøyene på hengeren for å unngå at båten kan bevege seg i vuggen. Gjør det samme for sidene for framenden av båten. (se figur 4).
- Sidestøttene- og rullene er kun beregnet på å støtte opp båten ved sjøsetting og opptrekking.
- Fest båten i lengderetningen med spennbånd ved hjelp av festeøyet i båtbaugen. Vinsjen er kun egnet for å sjøsette eller dra opp båten.

⚠ Vinsjen må ikke brukes som lastsikringsmiddel!

Figur 4

3.11. Ekstra informasjon ved bruk av skaphenger

- Før lasting og lossing må hengeren alltid støttes opp med støttebeina mot bakken.

3.12. Ekstra informasjon ved bruk av reklametilhenger

- Ved plassering av reklametilhenger, pass på at støttebeina er maksimalt uttrekt.
- Påse at reklamebanneret er godt festet i rammen, ettersom banner som flagrer i vinden kan skade rammen på hengeren og gjøre sinkbelegget på rammen mindre mot standsdyktig mot omgivelsene.
- Etter plassering av hengeren må det kontrolleres at den ikke kan bevege seg fra stedet (på grunn av sterk vind). Trenger du en spesielløsning, spør TIKI-forhandleren om alternativer.

4. PLEIE OG VEDLIKEHOLD

Hengeren trenger i likhet med alle andre kjøretøy regelmessig pleie og målbevisst vedlikehold. Gjennomfør innholdet i serviceplanen fullstendig og til riktig tid, dette bidrar til å gi hengeren lang levetid. Før opp arbeidet du har utført i serviceboken til slutt i denne veiledningen.

4.1. Vedlikehold av henger

Dersom en henger med brems blir stående lengre enn et par dager, bruk hjulklosser til å sikre hjulene på hengeren og løsne håndbrekket.

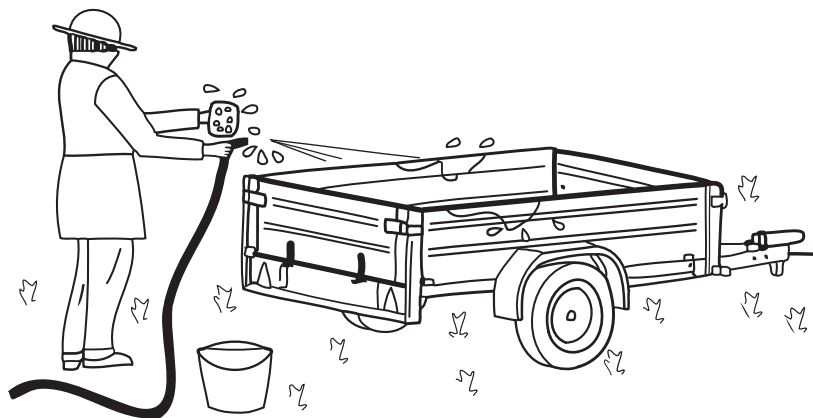
Skal hengeren stå i mange måneder er det anbefalt å løfte den opp fra hjulene og støtte den opp med egnede støtter under rammen. Dette reduserer faren for deformasjon av dekkenes kontaktflater.

Etter transport må alltid hengerkassen rengjøres, med særlig oppmerksomhet på at det ikke samler seg smuss i ekspansjonsfugen mellom bunnfi nérplaten og sidene på hengerkassen. Rengjør om nødvendig ekspansjonsfugen. En fuge fylt med smuss holder lenge på fuktighet og forårsaker raskere korrosjon.

Bunnplaten av fi nér er et materiale som naturlig ekspanderer utsatt for vann og krymper når det tørker, og overdreven fuktighet kan midlertidig føre til at fl aten krummer seg. Ved tørking går den tilbake til opprinnelig form. En våt fi nérplate kan også skille ut forbindelser som fører til raskere korrosjon. For å forebygge dette anbefaler vi å bruke plastlokk eller presenning på hengerkassen.

Hengeren må vaskes regelmessig og før opplag. Vask og egnede rengjøringsmidler er de samme som på bilvask.

Sinklaget som dekker hengerens overflate beskytter metallet mot vanlige miljøforhold. Det kan likevel oppstå korrosjon ved kontakt med stoff er som reagerer kjemisk med sink (f.eks. veisalt, visse typer gjødsel, ammoniakk, syrer osv.). Oppbevar hengeren på et sted som er beskyttet mot regnvann, fra løvtrær og bygninger. Slikt vann kan inneholde oppløsende etsende stoff er.

Figur 5

Over tid blir de forsinkede overflatene mattere og mørkere. Dette er en naturlig prosess som følge av en reaksjon med oksygen og karbondioksid i luften og fører til at det dannes et beskyttende lag i sinkoverflaten. Dette beskyttende laget er sterkere og gir bedre korrosjonsbeskyttelse enn en frisk og blank sinkoverflate.

På sinkoverfl atene på en ny henger kan det midlertidig dannes områder dekt med hvit oksid som ikke påvirker hengerens korrosjonssikkerhet og som forsvinner når det mørkere beskyttelseslaget dannes. Om ønsket kan oksidlaget lett børstes av med en nylonbørste.

4.2. Informasjon om hvit rust

Sink er et reaktivt metall som har høye korrosjonsbestandige egenskaper ved hjelp av trege komplekse karbonatoksider. Om nyforsinket stål kommer i kontakt med fuktighet og luft (regn, dogg, kondens), skjer det en reaksjon som danner sinkhydroksid, et karakteristisk voluminøst hvitt sediment, også kjent som hvit rust.

Varmforsinket stål er stål som har fått et beskyttende lag ved dypping i et bad av smeltet sink. Dette sikrer langvarig korrosjonsbeskyttelse, ettersom sinken beskytter stål, skaper den en barriere mot vær og vind og fungerer som en offeranode ved selv å korrodere før stålet.

Hvit rust har stort volum - omkring 500 ganger større en sinken, som det dannes av. Det vil si at et angrep kan se alvorlig ut og gi inntrykk av at all sinken er oppbrukt.

Hvit rust er et overflatefenomen som ikke trenger ned i det underliggende stålet. Det påvirker kun det ytre sinkbelegget, ikke selve ståloverflaten.

Beskyttende egenskaper

Selv når det oppstår hvit rust på ståloverflaten, endrer det ikke sinkens beskyttende egenskaper. Sinken fungerer fortsatt som en offeranode, som betyr at det korroderer i stedet for stålet og beskytter det dermed mot korrosjon.

Naturlig borttæring

Den hvite rusten forsvinner over tid, ettersom sinkhydroksiden omdannes til mer stabile og beskyttende sinkforbindelser, for eksempel sinkkarbonat. Like fullt er det viktig å legge til at hvit rust kan gi raskere korrosjon i sinklaget dersom det får ligge mot ståloverflaten over lengre tid, særlig i et fuktig, korrosivt og stillestående miljø. Det anbefales derfor om mulig å fjerne den hvite rusten.

4.3. Veisalt og andre korrosive miljøer

NB! Veisalt er aggressivt i forhold til de fleste metaller, inklusive sink. Framfor alt når hengeren er ny og sinken fortsatt ikke har oppnådd sin naturlige motstandsdyktighet mot omgivelsene, er den galvaniserte overflaten spesielt mottakelig ved kjøring på saltede veier.

Dette reduserer faren for at det oppstår hvit rust.

- Skyll straks av hengeren etter kjøring på saltede vinterveier. Det anbefales å bruke høytrykksspyler og varmt vann. Spylingen bør gjøres så fort som mulig etter kontakt med veisalt.
- Unngå parkering i dyp snø eller høyt gress der hengeren blir stående fuktig i lengre tid uten mulighet til å tørke.
- Unngå at vann blir stående over lang tid på hengerens plane overflater.

Fjerning av hvit rust

- Bruk høytrykksspyler og varmt vann, skrubbe deretter med svamp eller myk børste sammen med en mild sitron-/eddiksløsning. Skyll godt av.
- Bruk ikke kjemikalier for rengjøring av varmforsinkede overflater. Kjemikaliene kan føre til at sinket blir mørkere og overflatene stygge.
- Hvit rust kan også fjernes ved forsiktig bruk av rustfri stålull eller rustfri stålborste.

Husk at børsting av overflaten kan gi riper som forårsaker varige skader. Ifølge varmgalvaniseringsstandarden EN ISO 1461 er ikke hvit rust på en varmforsinket overflate reklamasjonsgrunn.

4.4. Egen feilsøking av problemer

Feil	Mulige årsaker	Mulige tiltak
Hengeren bremser dårlig eller med forsinkelse	1. Beleggene er dårlige 2. Dårlig justerte bremses 3. Bremsbeleggene er skadet eller skitne 4. Bremsewiren er skadet	1. Blir bedre etter noen bremsninger 2. Juster bremsene (evt. også bremsestaget) 3. Bytt bremsebeskott 4. Bytt bremsewire
Hengeren bremser med rykk	1. Dårlig justerte bremses 2. Strukket bremsewire 3. Defekt påløpsdemper	1. Juster bremsene 2. Bytt bremsewire 3. Bytt påløpsdemper
Hengeren bremser når man slipper gasspedalen	1. Defekt påløpsdemper 2. Dårlig opphengte bremsestag / wirer	1. Bytt påløpsdemper 2. Juster opphengene
Hengeren bremser eller går tungt når man rygger	1. Hengeren er feillasetet – framtung 2. For hardt justerte bremses 3. Dårlig opphengte bremsestag / wirer 4. Rust eller skader på bremsetrommel / fjærer 5. Rustne bremsewire 6. Knekt bremsewire eller bremsestag 7. Bremsbeleggene er skadet eller skitne	1. Last om 2. Juster bremsene 3. Juster opphengene 4. Bytt bremsetrommel / fjærer 5. Bytt bremsewire 6. Bytt bremsewire eller bremsestag 7. Bytt bremsebeskott
For mye slakk i kulekoplingen med risiko for at den kan løsne fra slepekulen	1. Slepekulen og/eller kulekoplingen er utslitt	1. Bytt slepekule og/eller kulekopling
Hengeren er treg å kople løs	1. Kulekoplingens indre deler er skitne eller sitter fast	1. Still hengeren og bilen i lineær retning og kople fra 2. Smør eller olje inn de bevegelige delene på kulekoplingen 3. Bytt kulekopling

4.5. Dekk på hengeren din

Lufttrykk

Feil trykk i dekkene på din henger fører til at dekkene slites ut før tiden, øker drivstofforbruket, gjør kjøringen mer usikker og kan gi lengre bremselengder.

Kontroller derfor regelmessig dekktrykket og tilpass det etter lasten du planlegger å transportere.

Kontroller alltid lufttrykket når dekkene er kalde. Det anbefalte lufttrykket varierer mellom ulike dekkstørrelser. For å vite hvilket lufttrykk som gjelder for akkurat din henger kan du undersøke hva som står på dekket. På utsiden av dekket finnes det en hel del informasjon, slik som dimensjon, hvor mye vekt dekket klarer og anbefalt lufttrykk.

Sjekk maksimalt lufttrykk i tabellen, maksimalt lufttrykk angitt på dekket må ikke overskrides.

Maksimalt tillatt dekktrykk

Dekkdimensjon	Maks lufttrykk (Bar)
145/80 R13	3,40
155/80 R13C	4,50
155/80 R13	3,40
155/70 R12C	6,50
165/80 R13C	4,50
185/70 R13C	6,00
185/75 R14C	4,50
185/80 R14C	4,50
195/55 R10C	6,20
195/50 R13C	6,50

Vinterdekk

Om bilen har piggdekk, må også hengeren ha det. Har bilen piggfrie vinterdekk kan hengeren enten ha piggdekk eller piggfrie vinterdekk. Vinterdekk kan være enten piggdekk eller såkalt piggfrie friksjonsdekk. Dekkene skal være særlig egnet for vinterkjøring og merket med M+S, M-S, M.S., M&S, MS eller Mud and Snow.

Mer informasjon om vinterdekk finnes på Statens vegvesen webside <https://www.vegvesen.no/kjoretoy/eie-og-vedlikeholde/dekk-og-kjetting/>

4.5.1. Skifting av hengerens hjul

Før skifting

! Parker tilhengeren trygt og påse at du ikke er til hinder for trafikken.

- Bruk hjulstoppere for å hindre uønsket bevegelse i hengeren. For hengere med brems kan også parkeringsbremsen brukes. Om hengeren er påkople, bruk kjøretøyets håndbrekk.
- Er det lass på hengeren, påse at det er korrekt sikret og ikke kan gli av eller flytte seg. Om mulig, fjern lasten!

Løfting av hengeren og hjulskifte

NB! Kontroller at jekken er kraftig nok for vekten av hengeren med evt. last!

- Før oppjekking, løsne hjulboltene ved å dreie maksimalt en halv omdreining mot klokka ved hjelp av en 17 mm pipe.
- Påse at overflaten er egnet for løfting av hengeren. Er overflaten løs eller glatt, plasser et underlag under jekken (f.eks. en treplate e.l.).
- Plasser jekken under akslingsbjelken og jekk opp hengeren. Støtt den opp i den grad det er mulig.
- ⚠ **NB! La aldri en oppjekket henger stå uten tilsyn!**
- ⚠ **NB! Ikke plasser kroppsdeler under en oppjekket henger!**
- Løsne alle boltene helt, legg dem på en ren overflate og ta løs hjul.
- Monter det nye eller reparerte hjulet og fest boltene ved å dreie dem med klokka.

NB! Etter dekkskifte, kontroller at boltene er strammet med riktig moment (95Nm)

4.6. Servicetiltak

Service på hengeren anbefales utført en gang årlig, regnet fra kjøpsdato. Ved intensiv bruk bør hengeren kontrolleres oftere. **Service utføres ved et kompetent serviceverksted som innehar nødvendig kompetanse og utstyr for å utføre arbeidet.** Vi anbefaler å utføre service hos TIKIs offisielle partnere. Defekter som er forårsaket av eller ikke oppdaget på grunn av at den årlige servicen ikke er fulgt, gjelder ikke som reklamasjonsgrunn.

Innhold i årlig service

- Visuell kontroll av tilstanden på hengerens ramme og på nagle- og boltsammenføyningene.
- Kontroll og om nødvendig stramming av boltsammenføyninger på akslinger, drag og kulekopling.
- Kontroller at kulekoplingen låser, og smør mekanismen på koplingen. Utslitt kulekopling byttes ut.
- Kontroll av at lysene fungerer og at glassene på lysene er uten skader. Kontroll av soklene for glødepærer, rengjøring ved behov.
- Kontroll av tilstanden på ledninger og støpsel for lys, smøring av kontaktene. Koplingsskjema er tilgjengelig på TIKIs hjemmeside (<https://www.tikihenger.no/bruk-og-vedlikehold>).
- Kontroll av bremsebelegg og bytting av slitte bremseklosser på tilhengere med brems. Kontroller at strømpene på bremsewirene er hele. Kontroll av bremsenes funksjon! Ved behov, juster bremsene.
- Kontroll av slakk i hjullager. Ved slakk må hjullagrene byttes ut.

- Visuell kontroll av tilstand og fester på fjæringer.
- Kontroll av dekkene for jevn slitasje og restmønsterdybde. Bytt utslitte dekk. Kontroll av dekktrykk.
- Kontroll av riktig strammemoment på hjulbolter (95Nm).
- Kontroll av vinsjens funksjon og smøring av tannhjulene på vinsjen. Kontroll av at vinsjens bånd/ wire er uten skader (på hengere med vinsj).
- Kontroll av tilstand og bevegelighet på kjø- og sideruller (på båthengere).
- Før opp arbeidet du har utført sammen med dato i serviceboken til slutt i denne veiledningen.

I tillegg til årlig service:

Kontroll av riktig dreiemoment på hjulbolter (95Nm) etter skifte av dekk.

5. REKLAMASJONSRETT

TIKI tilhengere er ut fra EUs forbrukerverndirektiv omfattet av en toårig reklamasjonsrett fra og med kjøpsdato. I tillegg kan innenlands forbrukerrettigheter komme til anvendelse. I Norge er reklamasjonsretten på tilhenger 5 år fra kjøpsdato.

Om du har oppdaget en feil

Stans øyeblikkelig bruken av hengeren om en feil har oppstått, slik at du unngår at feilen forverres. Reklamer på feilen så snart som mulig hos forhandleren der du kjøpte hengeren.

Dokumentasjonskrav ved reklamasjon er:

- Utfylt reklamasjonsskjema med tydelig beskrivelse av feilen
- Foto av skaden/problemet
- Kvittering for kjøp
- Utfylt servicebok eller kvittering som viser at påkrevd service er utført

Som produksjonsfeil regnes ikke skader eller andre fenomener som skyldes:

- Ignorering av informasjon i bruksanvisningen.
- Bruk av hengeren på en uaktsom måte.
- Ignorering av trafikkreglene.
- Uautorisert ombygging av tilhengeren.
- Vanlig slitasje/elding av hengeren.
- Bruk eller oppbevaring i etsende miljø.
- Mekaniske skader på hengeren oppstått under bruk.

Reklamasjonene løses i samarbeid med representanten for hengerprodusenten. Utgifter til reparasjoner av defekter utført på eget initiativ kompenseres ikke av produsenten.

5.1. Reklamasjonsbestemmelser

Tiki Tilhenger AS har i henhold til forbrukerkjøpsloven 5 års reklamasjonsrett fra og med dato for første registrering, og gjelder kun nye hengere som tas i bruk, forutsatt at råd og anvisninger i håndboken og serviceboken er fulgt. Alle reparasjoner og servicetiltak som har betydning for reklamasjonen skal utføres av forhandler eller av et verksted anbefalt av forhandler/produsent. Dersom serviceanvisningene ikke er fulgt, vil ikke reklamasjonsfeil kunne påberopes.

Tiki Tilhenger AS er i henhold til forbrukerkjøpsloven ansvarlig for feil som foreligger ved levering og som oppstår under reklamasjonstiden. Reklamasjonsretten gjelder kun for material- og opprinnelige konstruksjonsfeil. Reklamasjonsretten gjelder mellom selger og kjøper, det vil si mellom kjøperen og den forhandleren som hengeren ble kjøpt fra, og derfor skal alle påstander framføres av kjøper til den forhandleren som produktet er kjøpt hos.

Kjøperen skal påtale feilen for selger, og dette skal skje innen rimelig grunn etter at feilen ble eller burde ha blitt oppdaget.

Tiki Tilhenger AS står ikke ansvarlig for reklamasjoner dersom feilen sannsynligvis følger av:

- Ikke oppfylte krav om service eller vedlikehold av hengeren i henhold til Service- og håndbok.
- Uriktig eller uaktsom bruk av hengeren.
- Ombygging av hengeren på egen risiko.
- Overbelastning over godkjent vekt.

Som reklamasjonsfeil regnes ikke:

- Bruk eller oppbevaring i korrosive miljø (veisalt, gjødsel, syrer osv.).
- Normal slitasje og aldring på hengeren.
- Normalt forbruk av forbruksmateriell.
- Hvit rust.

5.2. Hvordan fremmes reklamasjonskrav for produktet?

Framgangsmåte for reklamasjonskrav

Har det oppstått en feil som kjøperen ønsker å fremme reklamasjonskrav om, skal kjøperen omgående informere selgeren. Selgeren må få mulighet til å inspisere den påståtte feilen. Dersom det skal fremmes krav mot produsenten, skal et reklamasjonsskjema fylles ut, kvittering og uftylt servicebok eller annen bevart dokumentasjon skal følge reklamasjonskravet. Tiki Tilhenger AS eller underliggende produsenter/forhandlere må gis mulighet til å kunne inspisere eller undersøke hengeren før feilen utbedres.

Krav til service for gyldig reklamasjon

Alle reparasjoner og servicetiltak som har betydning for reklamasjonsretten skal utføres av en forhandler eller av et verksted anbefalt av forhandler/produsent. Dersom serviceanvisningene ikke følges, medfører det at hevdning av krav i forhold til reklamasjon umiddelbart opphører.

6. SERVICEBOK

K - kontrollert	B - byttet	S - smurt	J - justert		
Service i henhold til punkt 4.2:	Utført arbeid:			Dato:	
	K	B	S	J	Merknader:
Ramme, chassis, sammenføyninger					
Bolter akslinger, drag og kulekopling					
Kulekopling					
Lys					
Ledninger, støpsler					
Bremsesystem					
Hjullagre					
Fjæring					
Dekk					
Hjulbolter					
Vinsj, wire, bånd					
Kjø- og sideruller, skinner					
Tilleggsinformasjon:					

K - kontrollert	B - byttet	S - smurt	J - justert		
Service i henhold til punkt 4.2:	Utført arbeid:			Dato:	
	K	B	S	J	Merknader:
Ramme, chassis, sammenføyninger					
Bolter akslinger, drag og kulekopling					
Kulekopling					
Lys					
Ledninger, støpsler					
Bremsesystem					
Hjullagre					
Fjæring					
Dekk					
Hjulbolter					
Vinsj, wire, bånd					
Kjø- og sideruller, skinner					
Tilleggsinformasjon:					

K - kontrollert	B - byttet	S - smurt	J - justert		
Service i henhold til punkt 4.2:	Utført arbeid:			Dato:	
	K	B	S	J	Merknader:
Ramme, chassis, sammenføyninger					
Bolter akslinger, drag og kulekopling					
Kulekopling					
Lys					
Ledninger, støpsler					
Bremsesystem					
Hjullagre					
Fjæring					
Dekk					
Hjulbolter					
Vinsj, wire, bånd					
Kjøl- og sideruller, skinner					
Tilleggsinformasjon:					

K - kontrollert	B - byttet	S - smurt	J - justert		
Service i henhold til punkt 4.2:	Utført arbeid:			Dato:	
	K	B	S	J	Merknader:
Ramme, chassis, sammenføyninger					
Bolter akslinger, drag og kulekopling					
Kulekopling					
Lys					
Ledninger, støpsler					
Bremsesystem					
Hjullagre					
Fjæring					
Dekk					
Hjulbolter					
Vinsj, wire, bånd					
Kjøl- og sideruller, skinner					
Tilleggsinformasjon:					

OPPLYSNINGER OM TILHENGEREN

- Tilhengermodell: _____
- VIN-kode: _____
- Reg. nummer: _____
- Forhandler: _____ Telefon: _____
Adresse: _____
- Overleveringsdato: _____ Underskrift: _____

MERKNADER

Tiki Tilhenger AS

Tor Sørnes vei 19

1523 Moss

tikitolhenger.no